

Załącznik nr 4
do Zarządzenia Nr 31/2020
Starosty Szydłowieckiego
z dnia 11.09.2020 r.

**Starostwo Powiatowe
w Szydłowcu**

**OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO
NA STANOWISKU**

SPRZĄTACZKA

Opracował:

Krzysztof Głuch

INSPEKTOR ds. BHP

Zatwierdził:

STAROSTA

Włodzimierz Górlicki

Charakterystyka stanowiska pracy sprzątaczk: Sprzątaczk wykonuje pracę w obiekcie biurowym. Sprząta pomieszczenia biurowe i higieniczno-sanitarne w zależności od przydziału budynek przy pl. Marii Konopnickiej 7 lub budynek przy ul. Kościuszki 170.

Dla sprzątaczk stanowiskiem pracy może być miejsce, w którym się odbywa:

- sprząkanie pomieszczeń biurowych,
- sprząkanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- sprząkanie kuchni, itp.,
- sprząkanie klatek schodowych i korytarzy,
- sprząkanie pomieszczeń magazynów,
- sprząkanie i odśnieżanie placów przed budynkami,
- mycie okien,
- mycie naczyń itp.

Racjonalna organizacja pracy powinna zapewnić bezpieczne i łatwe wykonywanie pracy w wyniku stosowania odpowiedniej ochrony przed czynnikami niebezpiecznymi (urazowymi), szkodliwymi i uciążliwymi (hałas, wibracja, zapylenie, oświetlenie, mikroklimat, duże i zbędne obciążenie pracownika). Do sprzątania używa się różnorodnych narzędzi ręcznych (np. grabie, miotły), mechanicznych (odkurzacz, myjki), oraz materiałów pomocniczych (ścierki, płyny do mycia i czyszczenia okien, podłóg, mebli środki dezynfekujące itp.). Do przechowywania narzędzi i materiałów powinno być wydzielone miejsce zamknięte przed dostępem osób postronnych.

Praca na wysokości: Część prac może być wykonywana na wysokości tzn. na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi. Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia ta:

- osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi,
- wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.

Identyfikacja zagrożeń na stanowisku sprzątaczk

Do najważniejszych zagrożeń zawodowych na tym stanowisku należą:

- wypadki,
- choroby zawodowe,
- awarie.

Czynniki niebezpieczne:

- zagrożenie elementami ruchomymi, luźnymi, wystającymi, ostrymi, prace na wysokościach,

- zagrożenia związane z właściwościami fizycznymi materiału : ciężar, ostre krawędzie, śliskie powierzchnie,
- zagrożenie pożarem, porażeniem prądem elektrycznym: nieodpowiednia lub niesprawna instalacja, brak pomiarów ochrony przeciwporażeniowej,
- zagrożenie poparzeniem: stosowanie żrących materiałów czyszczących lub myjących.

Czynniki fizyczne:

- nieprawidłowe oświetlenie,
- hałas.

Czynniki chemiczne:

- substancje żrące,
- substancje uczulające,
- substancje drażniące.

Czynniki psychofizyczne:

- obciążenie fizyczne (statyczne i dynamiczne).

KARTA POMIARU RYZYKA ZAWODOWEGO - WYMAGANIA OGÓLNE

Stanowisko:	Liczba pracowników na danym stanowisku	Ilość zmian roboczych:	Miejsce usytuowania stanowiska
Sprzątaczką	5	1	
OPIS STANOWISKA (krótki opis technologii lub rodzaju produkcji, elementy wyposażenia, materiały, strefy zagrożenia, podstawowe czynności, sposób i czas ich wykonywania)			
<p>Dla sprzątaczką stanowiskiem pracy jest miejsce , w którym odbywa się: sprzątanie pomieszczeń biurowych, sprzątanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, sprzątanie klatek schodowych, itp. Do sprzątania używa się narzędzi ręcznych i mechanicznych oraz materiałów pomocniczych jak płyny do mycia, środki dezynfekujące itp. Przy wynoszeniu odpadów stałych należy zwrócić uwagę na ich segregację. Realizacje zadań należy prowadzić z zachowaniem szczególnych zasad higieny w tym osobistej.</p> <p>Pracownik na stanowisku sprzątaczką realizuje swoje zadania w budynkach Starostwa przy pl. M. Konopnickiej 7 oraz ul. Kościuszki 170.</p> <p>Czas pracy od 7.30-15.30</p>			
WYMAGANIA OGÓLNE			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK

	Szkolenie okresowe	Co 3 lata	TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
Pomieszczenia pracy	Oświetlenie sztuczne	- powierzchnia terenu- min. 20lx -miejsca obsługi - min. 100 lx	TAK
	Wentylacja naturalna	Minimum 0,5 wymiany	TAK
	Wentylacja mechaniczna	ogólna	TAK
	Podłoga	Równa, nie śliska, niepyląca, bez progów pomiędzy pomieszczeniami	TAK
	Temperatura	W zależności od stanowiska 15- 20° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13m ³ wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej przez inne urządzenia na jednego pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2m ² wolnej powierzchni podłogi	TAK
	Szerokość między stanowiskami	Minimum 0,75 m dla ruchu jednokierunkowego, a 1m dla dwukierunkowego	TAK
Uprawnienia	Wymagany wiek	Minimum 18 lat	TAK

KARTA POMIARU RYZYKA ZAWODOWEGO - ZAGROŻENIA

Zdarzenie	Przyczyna zagrożenia	Skutki zdarzenia	Prawdopodo bieństwo	Skutki	Ryzyko oszacowane	Środki zastosowane do wyeliminowania, lub ograniczenia
Pożar	zapróśnienie ognia (palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych), materiały palne	Poparzenia, zaccadzenia, śmierć	Małe	Duże	średnie (dopuszczalne)	Zachowanie ostrożności, zakaz używania otwartego ognia i palenia papierosów, szkolenia
Porażenie prądem elektrycznym	Budynki z nieodpowiednią lub uszkodzoną instalacją elektryczną, posługiwanie się uszkodzonymi lub źle podłączonymi urządzeniami zasilanymi prądem, przedłużacze, uszkodzone gniazdka	Urazy i obrażenia wynikające z porażenia prądem elektrycznym od poparzenia do śmierci łącznie	Małe	Duże	średnie (dopuszczalne)	Kontrola stanu technicznego urządzeń i zabezpieczenia przeciwporażeniowego, naprawy urządzeń tylko przez osoby upoważnione
Poslizgnięcie, upadek na tym samym poziomie	Śliskie, mokre nierówne powierzchnie	Potłuczenia, złamania, siniaki, guzy	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Ograniczenie pospiechu, obuwie robocze,
Upadek na niższy poziom(z wysokości do 1m)	Praca z przenośnej drabinki, podestu	Złamania kończyn, urazy kręgosłupa, miednicy, głowy	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Zakaz wchodzenia na przypadkowe wyposażenie pomieszczeń (krzesła, stolki, szafki)
Upadek na niższy poziom(z wysokości powyżej 1m)	Wypadnięcie podczas mycia okien, brak ostrożności, nieuwaga	Potłuczenia, złamania, urazy kręgosłupa, głowy, a nawet śmierć	Małe	Średnie	małe (dopuszczalne)	Badania lekarskie do wykonywania prac na wysokościach, ograniczenie pospiechu, obuwie robocze

Przeciążenie układu ruchu	Przesuwanie, przestawianie mebli, wiader z wodą, worków ze śmieciami	Długotrwałe dolegliwości układu mięśniowo-szkieletowego	Małe	Małe	Małe (dopuszczalne)	Stosowanie zasad ergonomii, ostrożność
Kontakt z nieruchomymi elementami	Wyposażenie pomieszczeń (szafki), ograniczone przestrzenie	Urazy ciała, stłuczenia, skaleczenia,	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Ład i porządek w miejscu pracy oraz na ciągach komunikacyjnych
Uderzenie ruchomymi elementami	Drzwi, otwarte okna	Urazy ciała, stłuczenia głowy	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Niedopuszczanie do przeciągów
Kontakt z ostrymi szorstkimi krawędziami	Uszkodzone powierzchnie czyszczonych przedmiotów, szkło lub ostre przedmioty w śmieciach	Urazy, zranienia dłoni	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Stosowanie rękawic roboczych, ostrożność, ograniczenie pospiechu
Kontakt z oparami, środkami drażniącymi, alergizującymi	Wykorzystywane środki myjące, czyszczące, dezynfekujące	Alergie, podrażnienia skóry	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Stosowanie rękawic roboczych i maseczek
Kontakt z czynnikami gorącymi	Wrzątek, kawa, herbata przyrządzane w miejscach przypadkowych	Oparzenia	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Przygotowywanie i spożywanie posiłków w miejscach do tego przeznaczonych, ostrożność
Zmienne warunki atmosferyczne	Prace na wolnym powietrzu, przeciągi	Przeziębienia, grypa	Małe	Małe	małe (dopuszczalne)	Przydział odpowiedniej odzieży roboczej, ograniczanie przeciągów

CZYNNIKI BIOLOGICZNE

IDENTYFIKACJA I OCENA ZAGROZEŃ:

Zagrożenie	Źródło zakażenia, Droga zakażenia	Możliwe skutki zagrożenia	Skutek	Prawdopodobieństwo	Ryzyko	Środki ochrony przed zagrożeniem	Ryzyko po redukcji
Wirusy zapalenia wątroby typu A (Picomaviridae) grupa 2 brak szczepień	Ludzie , powietrzno-kropelkowa, bezpośrednia	Zapalenie wątroby, jelit, żołądka.	S	M	M	Przestrzeganie zasad higieny, także podczas przygotowywania posiłków, picie wody przegotowanej lub butelkowanej	A
Herpesvirus ospy wietrznej, półpaśca	Ludzie , pokarmowa, bezpośrednia	ospa wietrzna, półpaśiec	S	M	M	Przestrzeganie zasad higieny, częste mycie rąk	A
Clostridium tetani, laseczka tężca gr.2	Gleba, toksyny, Bezpośrednia.	Tężec	D	M	S	Szybkie opatrywanie ran, środki ochrony indywidualnej, szczepienia ochronne.	A
Wirus opryszczki pospolitej-herpesviridae		Opryszczka, zapalenie błon śluzowych jamy ustnej, skóry	S	M	M	Przestrzeganie zasad higieny, środki ochrony indywidualnej.	A
Wirus grypy (typu A, B, C) orthomyxoviridae	Ludzie, bezpośrednia, powietrzno-kropelkowa, kontakt rąk	grypa, zapalenie płuc	S	S	S	Środki ochrony indywidualnej, przestrzeganie zasad higieny.	A
Wirus brodawczaka ludzkiego papovaviridae	Ludzie, bezpośrednia, przez uszkodzoną skórę, kontakt rąk	Gorączka błotna i inne.	S	M	M	Dezynfekcja, przestrzeganie zasad higieny osobistej, środki ochrony indywidualnej.	A

Podsumowanie

Przeprowadzona ocena ryzyka zawodowego na stanowisku sprzątaczką wykazała, że ryzyko związane z czynnikami analizowanymi w opracowaniu należy uznać za małe i w nielicznych zagrożeniach, średnie dopuszczalne. W tej sytuacji działania powinny sprowadzać się do pracy pod nadzorem, szkoleniach.

Opracowanie planu działań korygujących i/lub zapobiegawczych

Ogólne warunki bezpieczeństwa przy sprzątaniu:

- stosować tylko właściwe środki do mycia, czyszczenia lub odkażania,
- odpady segregować i wynosić tylko w wyznaczone miejsca,
- używać tylko sprawnych narzędzi stosownie do wykonywanych prac,
- nie używać środków czyszczących, myjących niewiadomego pochodzenia,
- stosować się do zaleceń producenta środków myjących i czyszczących,
- stosować zalecany sprzęt ochrony osobistej,
- po zakończeniu sprzątania pochować narzędzia i sprzęt pomocniczy w wyznaczone miejsce,
- wszystkie narzędzia i materiały pomocnicze powinny mieć swoje stałe miejsce (wieszaki, półki, szuflady lub wiszące szafki) przechowywania,
- w trakcie pracy należy używać tylko tych narzędzi i materiałów pomocniczych, które są potrzebne pracownikowi do wykonywania danej pracy,
- nie wolno układać jednych narzędzi na drugie,
- po zakończonej pracy narzędzia i materiały pomocnicze powinny być odłożone na stałe miejsca i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych (dotyczy to szczególnie narzędzi o napędzie elektrycznym, materiałów żrących itp.).

Bezpieczne metody pracy przy użyciu narzędzi o napędzie elektrycznym

- zapoznać się z fabryczną instrukcją obsługi o napędzie elektrycznym,
- przestrzegać podstawowych zasad ochrony przeciwporażeniowej,
- prace związane z podłączeniem, badaniem, konserwacją i naprawą urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane tylko przez osoby uprawnione (uprawnienia SEP),
- nie udostępniać odbiorników elektrycznych osobom nieznającym zasad ich użytkowania i instrukcji obsługi,
- w miejscach krańcowego zagrożenia dopuszczenie do pracy powinno się odbywać przy udziale elektryka, który sprawdzi skuteczność ochrony przeciwporażeniowej,
- każdorazowo przed przystąpieniem do pracy należy sprawdzić optycznie stan obudowy

- izolacyjnej urządzeń, przewodów i wtyczek; w razie uszkodzenia oddać do naprawy,
- po zakończeniu prac wyłączyć odbiorniki elektryczne i zgodnie z instrukcją zabezpieczyć je przed ponownym włączeniem przez osoby nieupoważnione.

Zabrania się kategorycznie:

- wykonywania jakichkolwiek prac konserwacyjno-remontowych maszyn, urządzeń i odbiorników elektrycznych,
- podłączenia odbiorników do sieci w inny sposób niż za pomocą wtyczek stanowiących fabryczne wyposażenie odbiorników,
- wykonywania przedłużeń inaczej niż za pomocą fabrycznie wykonanych przedłużaczy,
- naprawy i wymiany wkładek bezpiecznikowych,
- wymiany elementów instalacji oświetleniowej (żarówek, świetlówek itp.),
- postępowania w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, szczegółowymi instrukcjami i poleceniami nadzoru podczas użytkowania energii elektrycznej.

Zasady bezpiecznego wykonywania prac na wysokości

Praca na wysokości dla stałych stanowisk pracy to praca wykonywana na poziomach wzniesionych ponad 1 m nad terenem otwartym lub podłogą w pomieszczeniu zamkniętym.

Przy wykonywaniu tych robót stanowiska pracy oraz przejścia należy zabezpieczyć barierą składającą się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,1 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić częściowo lub całkowicie w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem z wysokości.

Praca na wysokości dla tymczasowych stanowisk pracy (np. mycie okien) to praca wykonywana na poziomach wzniesionych ponad 1 m nad terenem otwartym lub podłogą w pomieszczeniu zamkniętym. Przy wykonywaniu tych robót można stosować podesty przenośne, drabiny lub inne urządzenia pod warunkiem pełnego zabezpieczenia pracownika przed upadkiem z wysokości (atestowane szelki bezpieczeństwa z linką mocowaną do stałych elementów konstrukcji – haków o odpowiedniej wytrzymałości , poręcze itp.).

ZABRANIA SIĘ:

- używania biurek, krzeseł, stołów itp. przedmiotów do pracy na wysokości,
- stosowania niesprawnego sprzętu ochrony osobistej,
- stosowania niebezpiecznych metod pracy stwarzających zagrożenie dla pracownika i współpracowników,
- palenia tytoniu lub używania otwartego ognia szczególnie w pomieszczeniach, w których

- obowiązuje zakaz palenia,
- używania niewłaściwych, uszkodzonych lub niesprawnych narzędzi.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy dla drabin przenośnych

Przy stosowaniu drabin przenośnych niedopuszczalne jest w szczególności:

- stosowanie drabin uszkodzonych,
- stosowanie drabiny jako drogi stałego transportu, a także do przenoszenia ciężarów o masie powyżej 10 kg,
- używanie drabiny niezgodnie z przeznaczeniem,
- używanie drabiny rozstawnej jako przystawnej,
- ustawianie drabiny na niestabilnym podłożu,
- opieranie drabiny przystawnej o śliskie płaszczyzny, o obiekty lekkie lub wywrotne albo o stosy materiałów nie zapewniające stabilności drabiny,
- stawianie drabiny przed zamkniętymi drzwiami, jeżeli nie są one zamknięte na klucz od strony ustawianej drabiny,
- ustawianie drabin w bezpośrednim sąsiedztwie maszyn i innych urządzeń - w sposób stwarzający zagrożenie dla pracowników używających drabiny,
- wchodzenie i schodzenie z drabiny plecami do niej,
- przenoszenie drabiny o długości powyżej 4 m przez jedną osobę.

Ogólne warunki bezpieczeństwa przy myciu okien

- stosować odpowiedni sprzęt (drabiny, podesty schodki itp.) dostosowany do wysokości i wymiaru okna,
- stosować bezpieczne metody pracy, wynikające ze stosowanej technologii,
- w wypadku nie korzystania z drabin lub innych pomocy przez dłuższy okres przed ponownym użyciem poddać je dokładnym oględzinom i sprawdzeniu ich stanu technicznego,
- używać właściwych płynów do mycia szyb i stolarki okiennej posiadających atest higieniczny (zapoznać się z karta charakterystyki preparatu),
- stosować sprzęt ochrony osobistej (atestowane szelki bezpieczeństwa z linką mocowaną do haków o odpowiedniej wytrzymałości) przy wykonywaniu pracy na wysokości.

